

ILMA-ALUKSISSA KÄYTETTÄVÄT KÄSISAMMUTTIMET

Tämä määräys koskee kaikkiin suomalaisiin ilma-aluksiin asennettavia käsisammuttimia.

Tämä määräys on annettu ilmailulain (595/64) 14 §:n sekä paineastia-asetuksen (549/73) 5 §:n nojalla.

Tämä määräys tulee voimaan 1.12.1985 ja korvaa yhdessä ilmailumääräysten OPS M2-6, OPS M3-6, OPS M4-6 sekä ilmailutiedotuksen AIR T11-2:n kanssa ilmailumääräykset AIR M2-11 pvm 1975-07-15, AIR M3-10 pvm 1975-06-30, AIR M4-12 pvm 1975-07-15 ja AIR M11-1 pvm. 1975-06-24.

1 KÄSISAMMUTTIMEN MÄÄRITELMÄ JA TARKOITUS

Ilma-alukseen asennetulla käsisammuttimella tarkoitetaan sellaista irrotettavaa sammutuslaitetta, jota on helppo kantaa ja käyttää alkusammutukseen sekä jossa on tai johon toimintahetkellä voidaan aikaansaada sammutusaineen suihkuttamiseen tarvittava paine.

Käsisammutin on tarkoitettu käytettäväksi ilma-aluksessa lennon aikana ohjaamossa, matkustamossa tai rahtitilassa syttyvien tulipalojen sammutukseen. Käsisammutinta voidaan myös maassa ollessa käyttää palojen sammutukseen.

2 KÄSISAMMUTTIMIEN -TYYPIT JA NIITÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

Ilma-aluksiin voidaan asentaa seuraavan tyyppisiä käsisammuttimia, jotka täyttävät suomalaiset tai amerikkalaiset (DOT) käsisammuttimille asetetut vaatimukset. Muiden käsisammuttimien hyväksymistä ilma-aluksiin on haettava ilmailuhallitukselta erikseen.

2.1 Halonisammutin

- sammutusainemäärän on oltava vähintään 0,5 kg ja enintään 2,3 kg.
- sammutusaineen virtaus on voitava katkaista.
- sammuttimessa on oltava paineenosoitin ja varoventtiili

2.2 CO₂ - (hiilidioksidi) sammutin

- sammutusainemäärän on oltava vähintään 0,5 kg ja enintään 2,3 kg.
- sammutusaineen virtaus on voitava katkaista.
- sammuttimessa on oltava varoventtiili.

2.3 Vesi- tai vesiliuossammutin

- sammutusainemäärän on oltava vähintään 1 kg.

- sammutin on paineistettava punneaineella tai erillisellä punnekaasupatruunalla.
- sammuttimen jäätyminen on estettävä

2.4 Jauhesammutin

- sammutusainemäärän on oltava vähintään 1 kg.
- sammutin on paineistettava punneaineella tai erillisellä punnekaasupatruunalla
- sammutusaineen virtaus on voitava katkaista.
- paineistetussa jauhesammuttimessa on oltava paineenosoitin.
- sammuttimessa on oltava varoventtiili.

Huom. Jauhesammutinta ei saa sijoittaa eikä käyttää ohjaamossa tai tiloissa, jotka ovat välittömässä yhteydessä ohjaamoon.

3 KÄSISAMMUTTIMEN TARKASTUS JA PAINEKOE

Käsisammuttimen toimintavarmuus taataan vain jatkuvilla määräajoin tehtävillä tarkastuksilla ja huolloilla. Kokonaan tai osaksi tyhjentyneet sammutin on vaihdettava täysinäiseen tai tarkastettava ja täytettävä uudelleen.

3.1 Tarkastus ja huolto

Käsisammutin on tarkastettava ja tarvittaessa huollettava vuosittain valmistajan ohjeiden mukaan, ellei valmistaja edellytä lyhempää tarkastusväliä. Tarkastuksella varmistetaan tulensammuttimen käyttökuntoisuus ja se käsittää vähintään sammuttimen silmämääräisen tarkastuksen, hiilidioksidisammuttimen ja punnekaasupatruunoiden punnituksen sekä varmistuslangan eheyden tarkastuksen.

Jos tarkastuksessa sammuttimen kunto havaitaan puutteelliseksi, on se huollettava.

Tarkastuksen saa tehdä asiaan hyvin perehtynyt ko. ilma-aluksen huoltaja.

Huollon saa tehdä teknillisen tarkastuskeskuksen hyväksymä huoltoliike tai ilmailuhallituksen hyväk-

symä ilma-alusten paineastiain tarkastuslaitos. Katso ilmailumääräystä AIR M11-4.

Tarkastus ja huolto on kuitattava ja seuraavan tarkastuksen ajankohta merkittävä sammuttimessa olevaan tarkastuslappuun.

3.2 Paineکoe

Ilma-aluksissa käytettäville käsisammuttimille on tehtävä painekoe yhdentoista vuoden välein, ellei valmistajan ohje anna lyhyempää jaksoa. Paineکoeen saa tehdä teknillisen tarkastuskeskuksen hyväksymä huoltoliike tai ilmailuhallituksen hyväksymä ilma-alusten paineastiain tarkastuslaitos.

4 KÄSISAMMUTTIMEN ASENNUS:

Sammutin on asennettava siten, että se on helposti saatavilla. Jos sammutin ei ole näkyvässä, on sen paikka osoitettava asianmukaisella kilvellä.

Käsisammuttimen ja sen kiinnityksen on kestettävä ilma-aluksen lentokelpoisuusvaatimusten mukaiset kiihtyvyysoimat.

Ilma-aluksen ohjaamossa on oltava vähintään yksi haloni- tai hiilidioksidisammutin.

Asennettaessa matkustamoon sammuttimia olisi ne asennettava paikkaan, jossa niitä todennäköisimmin tarvitaan esim. keittiön, matkatavaratilan, sähkölaitetilan tms. läheisyyteen.
